

בא ב ג מ י פ"ד מהל' ק"פ הלכה ו:
ב ד ט הלכה ו:
ב ח מ י פ"א מהל' מנשה קרבנות הלכה יח:

רבינו הגנאל

פסח מצרים נוהג לילה אחד וכן מצוה והוא ליל פסח דורות. וחיימו מצרים אינו נוהג אלא יום אחד, שנאמר לא יאכל חמץ היום אתם יוצאים. וחיימו פסח דורות נוהג כל שבעה שנאמר שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם.

מתני' א"ר יהושע שבעתי הפסח קריבה ותמורת הפסח אינה קריבה ואין לי לפרש אמר ר' עקיבא אני אפרש הפסח שנמצא קודם שחיטה וכו'. והיא דקאמר רבי יהושע תמורת הפסח ולא שנא פסח, אחא לאשמיעין דאיכא תמורת פסח דלא קריבה שלמים. איתמר רבה אמר זה שפירש רבי עקיבא במשנתו מי שאבר פסחו והפריש אתו אם זה הפסח האבוד נמצא קודם [שחיטה] הפסח שפירש ירעה עד שיסתאב וכו', ואם אחר שחיטה נמצא קרב הפסח שנמצא עכשיו שלמים כי בשעה שנמצא כבר נתכפרו בעלים ונתחלק שם פסח מעליו וכן תמורתו. ר' ירמיה אמר משנתו בשנמצא קודם חצות, והיא קדמייה קודם שחיטה קודם זמן שחיטה הוא. ועליתו כתנאי. אחר הפסח יביא שלמים וכן תמורתו, איכא פסח שנמצא אחר שחיטה הפסח שפירש, כיון שאבר זה דסתמו של זה לשלמים קאי, ושכבר יצאו הבעלים בפסח ששחטו. אבל אם נמצא קודם שחיטה והמיר בו אחר שחיטה תמורתו כמח קדושה דחיה קא אתי, דפסח עצמו שנמצא קודם שחיטה נחמה מלהקרב הוא בעצמו ולרעייה קאי, והבא מכחו מכה קדושה דחיה [הוא] לייפק לא קריבה שלמים שלא מינוי הטפיל עדיף מן העיקר. ואותיב עליה אביי כשב מה תילת את כשב תמורת הפסח והוא כשב וישני ליה לעולם כשנמצא אחר שחיטה והמיר בו אחר שחיטה הוא דקריבה תמורתו שלמים, והיא דאמרת הני שלמים מעלי ניתו ולא בעי קא, איה נמי וקרא אסמכתא בעלמא רוא. איכא דמתני להא דרבה ארישא, הפסח שנמצא קודם שחיטה הפסח ירעה וכו' וכן תמורתו תרעה, אמר רבה לא שנו אלא שנמצא קודם שחיטה

קודם שחיטת הפסח ירעה. וטעמא דלחיה זידים כדפירש רש"י ואפי' רב דאמר אין בעלי חיים נדחין ופליגי אר' יוחנן צפ' שני שעירי (יומא דף טז.) היינו דוקא כגון דלא דחיה זידים כגון נטמאו בעלים או שמעכו ידיהם וה"ל דא"ר יוחנן בהמה של צ' שומפין הקדיש חליה וחור ולקחה והקדיש חליה קדושה ואינה קריבה משום דנדחת בתמלה כשהקדיש חליה ודייק עלה ש"מ בעלי חיים נדחין משמע דרב פליגי וי"ל כיון דדך הקדש דחי לה לא מיקרי כל כך דחוי זידים וצמוספתא [פ"ט] פליגי רבי יוסי ורבנן אחיה מהן יקריבי לכתמלה ומייתי לה צפ' שני שעירי (יומא דף טז.)

קמ"ט דאיכא תמורת הפסח דלא קריבה. דקצת לה חלות או שמיטה דס"ד דלא קצת הואיל ובאיסור הוקדשה ואין דעמו עליה לשוחטתה לשם פסח קמ"ל דאפילו לא קצת לה ור"י מפרש דס"ד הואיל ואינה קריבה לעולם לשם פסח מתחלתה שלמים היא קמ"ל ומתוך פירוש דפי' אלף אף היא נקצעת בפסח ונדחה משמע שסובר שלפי האמת ראוייה לפסח:

ויש' מים הבאין מחמת הפסח. לפי אומר לשון דפירש בקונטרס דהנן שלמים היינו חגיגת י"ד אין לחוש מה (א) (שפירש) צאלו דברים (דף ע"א: ד"ה למד) דשלמים הוציאו מחמת פסח צפרק כל הפסולים (ובמס' דף נ.) היינו מותר פסח דלא כדאיתא והא דליתא: **ואם** עז הפסיק הענין. פירש ריב"ז מדלל כלל אומר דהני כבש אלף הפסיק שלמים וכנחו לצדו ולא שניה זו כלום אלף דלא כמיב ציה אליה להכי כתביה למעוטי תמורת אליה: אלימא

שחיטה לא לעולם שנמצא אחר שחיטה והמיר בו אחר שחיטה וקרא אסמכתא בעלמא אלא קרא למאי אתא (א) כדתיניא כשב לרבות את הפסח לאליה כשהוא אומר אם כשב ירבות פסח שעברה שנתו ושלמים הבאין מחמת פסח לכל מצות שלמים שמעון סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק וכשהוא אומר ואם עז הפסיק הענין ילימד על העז שאין טעונה אליה איכא דמתני לה ארישא הפסח שנמצא קודם שחיטה ירעה עד שיסתאב וימכר ויביא בדמיו שלמים וכן תמורתו אמר ר' רבא לא שנו אלא שנמצא קודם שחיטה והמיר בו אחר שחיטה אבל נמצא קודם שחיטה והמיר בו אחר שחיטה תמורתו קריבה שלמים מאי טעמא כי קבעה שחיטה מידי דחזי ליה לא קבעה איתביה אביי אם כשב מה תלמוד לומר לרבות תמורת הפסח אחר שחיטה שלמים

דתמורה קריבה אלף שנמצא אחר שחיטה שאפי' הפסח לא נדחה אלף נמצא קודם שחיטה שהוא עמנו נדחה לא נדחית זידים אינה קריבה שהרי מנח קדושה דחיה צאה: **אם** כשב. הוא מקריב גבי שלמים כמיב אס ימירא אס ימירא הוא דמני למיתב כשב הוא מקריב. א"ר כשב קדיש דהא כמיב לעיל מיניה אס מן האלף קריבו ובפרשה תתמונה אמור ואס עז קריבו מכלל דעד השתא כשב איירי דאין לך עוד צאלן אלף כשב: **למה** לי קרא. הא מותר הפסח הוא ויפקא לן מן מוצתת פסח [דברים טז] דמותר הפסח אחר חצות קרב שלמים כדאמרן צאלו דברים (לעיל דף ע.) ותמורתו כ"ש דקריבה דלא עדיפא מיניה: **והמיר** זו אחר שחיטה. ואשמעינן דלע"ג דליהו לא קרב תמורתו קריבה הואיל ולא הוקדשה קודם שחיטה: **כשב** קרא ימירא דפרשיית מדכתיב בתריה ואס עז מכלל דעד השתא כשב איירי: **לאליה**. דככל קריבות כשב אליה כתיבא עס האימורין בשלמים חלבו האליה (ויקרא א) ובאש כמיב (שם א) את כל חלבו ירים ממנו את האליה וגו' ומתאם כהאש אלפ פסח אימורין גופייהו לא כתיבי בהדיא אלף כדנפקא לן (לעיל טז:) מאת דמס תזרוק ואת חלבם תקטיר [במדבר יח] הלכך אלייתו צריכה להתרבות בקריבות שצור לא הוכרה אליה צאימוריו: **ושלמים הבאין מחמת פסח**. מותר פסח כגון תמורתו ופסח שנתכפרו בעליו צאחר כך שמעתי: **לכל מלוא**. מלוא שלמים גרסינן שיהא דין כל חומר שלמים עליהן. לשון אחר הבאין מחמת פסח חגיגת ארבעה עשר וזו שמעתי **אין** וכן קבל רבין: **ואם**. הפסח הוא להפסיק בין כשב לעז שצדכש נתפרשה אליה כדכתיב האליה תמימה לעומת העולה ממקום שהכליות יועלות וצא הכתוב והפסיק ולמד על העז שאינה טעונה אליה להקריב אליה שלה למזבח. יש מפרשין עז אין לו אליה וטעות היא זידים שהרי ממקום שהכליות יועלות היא ניטלית ועוד מה לימד הכתוב הואיל ואין לו: **איכא דמתני**. להאי לא שנו דרבה: **לא** שנו. שאף תמורתו דחיה אלף שנמצא קודם שחיטה והמיר בו קודם שחיטה דכי שחטיה דחיהו לתרוייהו הני שהיו ראוין ועומדים לפסח ונקצתו: **אלף המיר** זו אחר שחיטה. אע"פ שהפסח רועה התמורה קריבה שהרי לא נדחית: **מידי דלא חזי ליה**. שעדיין לא הוקדשה יכול

ואלא אחמץ. דאיסור חימוצו נוהג כל שצעה מכלל דלילה אחד דקתני מתני' בפסח מצרים אחמץ קאי וה"ל ואין חימוצו נוהג אלף לילה אחד ופסח דורות נוהג כל שצעה: **יוס** א'. משמע כל היום: **לא יאכל חמץ היום**. וסמך ליה היום אס יוצאים: **אלף**. הכי משמע ונאכל בחפזון צלילה אחד וה"ל דפסח דורות נמי לילה אחד ופסח מצרים חימוצו נוהג כל היום ופסח דורות כל שצעה: **מתני'** שמעתי. מרבותי: **שחמורס הפסח קריבה**. שלמים אחר הפסח: **וסמורס הפסח אינה קריבה**. ויש תמורת פסח שאינה קריבה היא עמנה שלמים אלף רועה עד שיסתאב צמוס ותמכר ויצא דמיה שלמים דמותר הפסח קרב שלמים: **ואין** לי לפרש. שכתתי על איזה שמעתי תקרב ועל איזה שמעתי תרעה: **הפסח**. שארז והפירש אחר תחמיו ונמצא הראשון קודם שחיטת השני דהיה עומד לפניו בשעת שחיטה והרי קצעתו שעת שחיטה צמס פסח וזו שלא הקריבו דחיה זידים לא יקרב עוד הוא עמנו שלמים דאין זה מותר הפסח אלף פסח [דחיו]: **וכן** סמורסו. אס המיר הוא זו בהמת מולין אחרי כן הרי הוא כמוהו אין קרב הוא עמנו שלמים אלף דמיו ואס לאחר שחיטת השני נמצא הרי לא קצעתו שעת שחיטה צמס פסח ולא נדחה זידים ויצא שלמים ויקרב הוא עמנו שלמים. וה"ל דמני למיתני רבי יהושע אומר פסח קרב ופסח אינו קרב וצמרל פריך לה: **גב' דאיכא סמורס הפסח דלא קריבה**. ולא אמרינן מתחלה שלמים היא ואפילו המיר קודם שחיטה לא קצעתה זמן השחיטה צמס פסח ואין דהא דחוי אלף אף היא נקצעת בפסח ונדחת: **קודם שחיטה ואחר שחיטה**. דוקא שנינו צמסנתו ולא ואשמעינן דלפילו היה צבד בשעת חלות אס נמצא קודם שחיטת השני הוא נקצע ונדחה הואיל ונדחה להקריבו לפסח: **קודם חלות** שנינו. שעת חלות היא הקוצעתו בפסח אס נמצא קודם חלות קצעתיה חלות שהרי נראה וכי לא אקריבה דמיה אלף נמצא אחר חלות אפי' נמצא קודם שחיטה אין כאן קביעות ולא דחוי: **קודם שחיטה**. של שני: **קודם חלות**. ונתכפר צאחר ירעה: **אחר חלות**. ונתכפר צאחר: **יקרב** זה שלמים ואע"פ שצדעת שחיטת השני הרי הוא עומד בפנינו: **לא** שנו.

אלא אחמץ מכלל דפסח מצרים לילה אחד ותו לא (א) והתניא רבי יוסי הגלילי אומר בנין לפסח מצרים שאין חימוצו נוהג אלא יום אחד ת"ל לא יאכל חמץ וסמך ליה היום אתם יוצאים אלא ה"ל לילה אחד והוא הדין לפסח דורות וחימוצו כל היום ופסח דורות נוהג כל שבעה: **מתני'** א"ר יהושע שמעתי שתמורת פסח קריבה ותמורת פסח אינה קריבה ואין לי לפרש א"ר עקיבא אני אפרש הפסח שנמצא קודם שחיטת הפסח ירעה עד שיסתאב וימכר ויביא בדמיו שלמים וכן תמורתו אחר שחיטת הפסח קרב שלמים וכן תמורתו: **גב' ולימא** פסח קרב ופסח אינו קרב הא קמ"ל דאיכא תמורת הפסח דלא קריבה איתמר רבה אמר יקודם שחיטה ולאחר שחיטה שנינו רבי זירא אמר קודם חצות ולאחר חצות שנינו ולרבי זירא הא קתני קודם שחיטת הפסח אימא קודם זמן שחיטת הפסח כתנאי הפסח שנמצא קודם שחיטה ירעה לאחר שחיטה יקרב ר"א אומר קודם חצות ירעה לאחר חצות יקרב: **אמר** רבא (א) גלא שנו אלא שנמצא אחר שחיטה והמיר בו אחר שחיטה אבל נמצא קודם שחיטה והמיר בו אחר שחיטה מכה קדושה דחיה קא אתא ולא קריבה איתביה אביי אס כשב מה ת"ל אס כשב לרבות תמורת הפסח אחר הפסח שקריבה שלמים היכי דמי אילימא שנמצא אחר שחיטה והמיר בו אחר שחיטה פשיטא למה לי קרא אלא לאו שנמצא קודם שחיטה והמיר בו אחר שחיטה והמיר בו אחר שחיטה וקרא אסמכתא למאי אתא (א) כדתיניא כשב לרבות את הפסח לאליה כשהוא אומר אם כשב ירבות פסח שעברה שנתו ושלמים הבאין מחמת פסח לכל מצות שלמים שמעון סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק וכשהוא אומר ואם עז הפסיק הענין ילימד על העז שאין טעונה אליה איכא דמתני לה ארישא הפסח שנמצא קודם שחיטה ירעה עד שיסתאב וימכר ויביא בדמיו שלמים וכן תמורתו אמר ר' רבא לא שנו אלא שנמצא קודם שחיטה והמיר בו אחר שחיטה אבל נמצא קודם שחיטה והמיר בו אחר שחיטה תמורתו קריבה שלמים מאי טעמא כי קבעה שחיטה מידי דחזי ליה לא קבעה איתביה אביי אם כשב מה תלמוד לומר לרבות תמורת הפסח אחר שחיטה שלמים

דמני למיתני רבי יהושע אומר פסח קרב ופסח אינו קרב וצמרל פריך לה: **גב' דאיכא סמורס הפסח דלא קריבה**. ולא אמרינן מתחלה שלמים היא ואפילו המיר קודם שחיטה לא קצעתה זמן השחיטה צמס פסח ואין דהא דחוי אלף אף היא נקצעת בפסח ונדחת: **קודם שחיטה ואחר שחיטה**. דוקא שנינו צמסנתו ולא ואשמעינן דלפילו היה צבד בשעת חלות אס נמצא קודם שחיטת השני הוא נקצע ונדחה הואיל ונדחה להקריבו לפסח: **קודם חלות** שנינו. שעת חלות היא הקוצעתו בפסח אס נמצא קודם חלות קצעתיה חלות שהרי נראה וכי לא אקריבה דמיה אלף נמצא אחר חלות אפי' נמצא קודם שחיטה אין כאן קביעות ולא דחוי: **קודם שחיטה**. של שני: **קודם חלות**. ונתכפר צאחר ירעה: **אחר חלות**. ונתכפר צאחר: **יקרב** זה שלמים ואע"פ שצדעת שחיטת השני הרי הוא עומד בפנינו: **לא** שנו.

ואלא אחמץ. דאיסור חימוצו נוהג כל שצעה מכלל דלילה אחד דקתני מתני' בפסח מצרים אחמץ קאי וה"ל ואין חימוצו נוהג אלף לילה אחד ופסח דורות נוהג כל שצעה: **יוס** א'. משמע כל היום: **לא יאכל חמץ היום**. וסמך ליה היום אס יוצאים: **אלף**. הכי משמע ונאכל בחפזון צלילה אחד וה"ל דפסח דורות נמי לילה אחד ופסח מצרים חימוצו נוהג כל היום ופסח דורות כל שצעה: **מתני'** שמעתי. מרבותי: **שחמורס הפסח קריבה**. שלמים אחר הפסח: **וסמורס הפסח אינה קריבה**. ויש תמורת פסח שאינה קריבה היא עמנה שלמים אלף רועה עד שיסתאב צמוס ותמכר ויצא דמיה שלמים דמותר הפסח קרב שלמים: **ואין** לי לפרש. שכתתי על איזה שמעתי תקרב ועל איזה שמעתי תרעה: **הפסח**. שארז והפירש אחר תחמיו ונמצא הראשון קודם שחיטת השני דהיה עומד לפניו בשעת שחיטה והרי קצעתו שעת שחיטה צמס פסח וזו שלא הקריבו דחיה זידים לא יקרב עוד הוא עמנו שלמים דאין זה מותר הפסח אלף פסח [דחיו]: **וכן** סמורסו. אס המיר הוא זו בהמת מולין אחרי כן הרי הוא כמוהו אין קרב הוא עמנו שלמים אלף דמיו ואס לאחר שחיטת השני נמצא הרי לא קצעתו שעת שחיטה צמס פסח ולא נדחה זידים ויצא שלמים ויקרב הוא עמנו שלמים. וה"ל דמני למיתני רבי יהושע אומר פסח קרב ופסח אינו קרב וצמרל פריך לה: **גב' דאיכא סמורס הפסח דלא קריבה**. ולא אמרינן מתחלה שלמים היא ואפילו המיר קודם שחיטה לא קצעתה זמן השחיטה צמס פסח ואין דהא דחוי אלף אף היא נקצעת בפסח ונדחת: **קודם שחיטה ואחר שחיטה**. דוקא שנינו צמסנתו ולא ואשמעינן דלפילו היה צבד בשעת חלות אס נמצא קודם שחיטת השני הוא נקצע ונדחה הואיל ונדחה להקריבו לפסח: **קודם חלות** שנינו. שעת חלות היא הקוצעתו בפסח אס נמצא קודם חלות קצעתיה חלות שהרי נראה וכי לא אקריבה דמיה אלף נמצא אחר חלות אפי' נמצא קודם שחיטה אין כאן קביעות ולא דחוי: **קודם שחיטה**. של שני: **קודם חלות**. ונתכפר צאחר ירעה: **אחר חלות**. ונתכפר צאחר: **יקרב** זה שלמים ואע"פ שצדעת שחיטת השני הרי הוא עומד בפנינו: **לא** שנו.

ואלא אחמץ. דאיסור חימוצו נוהג כל שצעה מכלל דלילה אחד דקתני מתני' בפסח מצרים אחמץ קאי וה"ל ואין חימוצו נוהג אלף לילה אחד ופסח דורות נוהג כל שצעה: **יוס** א'. משמע כל היום: **לא יאכל חמץ היום**. וסמך ליה היום אס יוצאים: **אלף**. הכי משמע ונאכל בחפזון צלילה אחד וה"ל דפסח דורות נמי לילה אחד ופסח מצרים חימוצו נוהג כל היום ופסח דורות כל שצעה: **מתני'** שמעתי. מרבותי: **שחמורס הפסח קריבה**. שלמים אחר הפסח: **וסמורס הפסח אינה קריבה**. ויש תמורת פסח שאינה קריבה היא עמנה שלמים אלף רועה עד שיסתאב צמוס ותמכר ויצא דמיה שלמים דמותר הפסח קרב שלמים: **ואין** לי לפרש. שכתתי על איזה שמעתי תקרב ועל איזה שמעתי תרעה: **הפסח**. שארז והפירש אחר תחמיו ונמצא הראשון קודם שחיטת השני דהיה עומד לפניו בשעת שחיטה והרי קצעתו שעת שחיטה צמס פסח וזו שלא הקריבו דחיה זידים לא יקרב עוד הוא עמנו שלמים דאין זה מותר הפסח אלף פסח [דחיו]: **וכן** סמורסו. אס המיר הוא זו בהמת מולין אחרי כן הרי הוא כמוהו אין קרב הוא עמנו שלמים אלף דמיו ואס לאחר שחיטת השני נמצא הרי לא קצעתו שעת שחיטה צמס פסח ולא נדחה זידים ויצא שלמים ויקרב הוא עמנו שלמים. וה"ל דמני למיתני רבי יהושע אומר פסח קרב ופסח אינו קרב וצמרל פריך לה: **גב' דאיכא סמורס הפסח דלא קריבה**. ולא אמרינן מתחלה שלמים היא ואפילו המיר קודם שחיטה לא קצעתה זמן השחיטה צמס פסח ואין דהא דחוי אלף אף היא נקצעת בפסח ונדחת: **קודם שחיטה ואחר שחיטה**. דוקא שנינו צמסנתו ולא ואשמעינן דלפילו היה צבד בשעת חלות אס נמצא קודם שחיטת השני הוא נקצע ונדחה הואיל ונדחה להקריבו לפסח: **קודם חלות** שנינו. שעת חלות היא הקוצעתו בפסח אס נמצא קודם חלות קצעתיה חלות שהרי נראה וכי לא אקריבה דמיה אלף נמצא אחר חלות אפי' נמצא קודם שחיטה אין כאן קביעות ולא דחוי: **קודם שחיטה**. של שני: **קודם חלות**. ונתכפר צאחר ירעה: **אחר חלות**. ונתכפר צאחר: **יקרב** זה שלמים ואע"פ שצדעת שחיטת השני הרי הוא עומד בפנינו: **לא** שנו.

ואלא אחמץ. דאיסור חימוצו נוהג כל שצעה מכלל דלילה אחד דקתני מתני' בפסח מצרים אחמץ קאי וה"ל ואין חימוצו נוהג אלף לילה אחד ופסח דורות נוהג כל שצעה: **יוס** א'. משמע כל היום: **לא יאכל חמץ היום**. וסמך ליה היום אס יוצאים: **אלף**. הכי משמע ונאכל בחפזון צלילה אחד וה"ל דפסח דורות נמי לילה אחד ופסח מצרים חימוצו נוהג כל היום ופסח דורות כל שצעה: **מתני'** שמעתי. מרבותי: **שחמורס הפסח קריבה**. שלמים אחר הפסח: **וסמורס הפסח אינה קריבה**. ויש תמורת פסח שאינה קריבה היא עמנה שלמים אלף רועה עד שיסתאב צמוס ותמכר ויצא דמיה שלמים דמותר הפסח קרב שלמים: **ואין** לי לפרש. שכתתי על איזה שמעתי תקרב ועל איזה שמעתי תרעה: **הפסח**. שארז והפירש אחר תחמיו ונמצא הראשון קודם שחיטת השני דהיה עומד לפניו בשעת שחיטה והרי קצעתו שעת שחיטה צמס פסח וזו שלא הקריבו דחיה זידים לא יקרב עוד הוא עמנו שלמים דאין זה מותר הפסח אלף פסח [דחיו]: **וכן** סמורסו. אס המיר הוא זו בהמת מולין אחרי כן הרי הוא כמוהו אין קרב הוא עמנו שלמים אלף דמיו ואס לאחר שחיטת השני נמצא הרי לא קצעתו שעת שחיטה צמס פסח ולא נדחה זידים ויצא שלמים ויקרב הוא עמנו שלמים. וה"ל דמני למיתני רבי יהושע אומר פסח קרב ופסח אינו קרב וצמרל פריך לה: **גב' דאיכא סמורס הפסח דלא קריבה**. ולא אמרינן מתחלה שלמים היא ואפילו המיר קודם שחיטה לא קצעתה זמן השחיטה צמס פסח ואין דהא דחוי אלף אף היא נקצעת בפסח ונדחת: **קודם שחיטה ואחר שחיטה**. דוקא שנינו צמסנתו ולא ואשמעינן דלפילו היה צבד בשעת חלות אס נמצא קודם שחיטת השני הוא נקצע ונדחה הואיל ונדחה להקריבו לפסח: **קודם חלות** שנינו. שעת חלות היא הקוצעתו בפסח אס נמצא קודם חלות קצעתיה חלות שהרי נראה וכי לא אקריבה דמיה אלף נמצא אחר חלות אפי' נמצא קודם שחיטה אין כאן קביעות ולא דחוי: **קודם שחיטה**. של שני: **קודם חלות**. ונתכפר צאחר ירעה: **אחר חלות**. ונתכפר צאחר: **יקרב** זה שלמים ואע"פ שצדעת שחיטת השני הרי הוא עומד בפנינו: **לא** שנו.

ואלא אחמץ. דאיסור חימוצו נוהג כל שצעה מכלל דלילה אחד דקתני מתני' בפסח מצרים אחמץ קאי וה"ל ואין חימוצו נוהג אלף לילה אחד ופסח דורות נוהג כל שצעה: **יוס** א'. משמע כל היום: **לא יאכל חמץ היום**. וסמך ליה היום אס יוצאים: **אלף**. הכי משמע ונאכל בחפזון צלילה אחד וה"ל דפסח דורות נמי לילה אחד ופסח מצרים חימוצו נוהג כל היום ופסח דורות כל שצעה: **מתני'** שמעתי. מרבותי: **שחמורס הפסח קריבה**. שלמים אחר הפסח: **וסמורס הפסח אינה קריבה**. ויש תמורת פסח שאינה קריבה היא עמנה שלמים אלף רועה עד שיסתאב צמוס ותמכר ויצא דמיה שלמים דמותר הפסח קרב שלמים: **ואין** לי לפרש. שכתתי על איזה שמעתי תקרב ועל איזה שמעתי תרעה: **הפסח**. שארז והפירש אחר תחמיו ונמצא הראשון קודם שחיטת השני דהיה עומד לפניו בשעת שחיטה והרי קצעתו שעת שחיטה צמס פסח וזו שלא הקריבו דחיה זידים לא יקרב עוד הוא עמנו שלמים דאין זה מותר הפסח אלף פסח [דחיו]: **וכן** סמורסו. אס המיר הוא זו בהמת מולין אחרי כן הרי הוא כמוהו אין קרב הוא עמנו שלמים אלף דמיו ואס לאחר שחיטת השני נמצא הרי לא קצעתו שעת שחיטה צמס פסח ולא נדחה זידים ויצא שלמים ויקרב הוא עמנו שלמים. וה"ל דמני למיתני רבי יהושע אומר פסח קרב ופסח אינו קרב וצמרל פריך לה: **גב' דאיכא סמורס הפסח דלא קריבה**. ולא אמרינן מתחלה שלמים היא ואפילו המיר קודם שחיטה לא קצעתה זמן השחיטה צמס פסח ואין דהא דחוי אלף אף היא נקצעת בפסח ונדחת: **קודם שחיטה ואחר שחיטה**. דוקא שנינו צמסנתו ולא ואשמעינן דלפילו היה צבד בשעת חלות אס נמצא קודם שחיטת השני הוא נקצע ונדחה הואיל ונדחה להקריבו לפסח: **קודם חלות** שנינו. שעת חלות היא הקוצעתו בפסח אס נמצא קודם חלות קצעתיה חלות שהרי נראה וכי לא אקריבה דמיה אלף נמצא אחר חלות אפי' נמצא קודם שחיטה אין כאן קביעות ולא דחוי: **קודם שחיטה**. של שני: **קודם חלות**. ונתכפר צאחר ירעה: **אחר חלות**. ונתכפר צאחר: **יקרב** זה שלמים ואע"פ שצדעת שחיטת השני הרי הוא עומד בפנינו: **לא** שנו.

ואלא אחמץ. דאיסור חימוצו נוהג כל שצעה מכלל דלילה אחד דקתני מתני' בפסח מצרים אחמץ קאי וה"ל ואין חימוצו נוהג אלף לילה אחד ופסח דורות נוהג כל שצעה: **יוס** א'. משמע כל היום: **לא יאכל חמץ היום**. וסמך ליה היום אס יוצאים: **אלף**. הכי משמע ונאכל בחפזון צלילה אחד וה"ל דפסח דורות נמי לילה אחד ופסח מצרים חימוצו נוהג כל היום ופסח דורות כל שצעה: **מתני'** שמעתי. מרבותי: **שחמורס הפסח קריבה**. שלמים אחר הפסח: **וסמורס הפסח אינה קריבה**. ויש תמורת פסח שאינה קריבה היא עמנה שלמים אלף רועה עד שיסתאב צמוס ותמכר ויצא דמיה שלמים דמותר הפסח קרב שלמים: **ואין** לי לפרש. שכתתי על איזה שמעתי תקרב ועל איזה שמעתי תרעה: **הפסח**. שארז והפירש אחר תחמיו ונמצא הראשון קודם שחיטת השני דהיה עומד לפניו בשעת שחיטה והרי קצעתו שעת שחיטה צמס פסח וזו שלא הקריבו דחיה זידים לא יקרב עוד הוא עמנו שלמים דאין זה מותר הפסח אלף פסח [דחיו]: **וכן** סמורסו. אס המיר הוא זו בהמת מולין אחרי כן הרי הוא כמוהו אין קרב הוא עמנו שלמים אלף דמיו ואס לאחר שחיטת השני נמצא הרי לא קצעתו שעת שחיטה צמס פסח ולא נדחה זידים ויצא שלמים ויקרב הוא עמנו שלמים. וה"ל דמני למיתני רבי יהושע אומר פסח קרב ופסח אינו קרב וצמרל פריך לה: **גב' דאיכא סמורס הפסח דלא קריבה**. ולא אמרינן מתחלה שלמים היא ואפילו המיר קודם שחיטה לא קצעתה זמן השחיטה צמס פסח ואין דהא דחוי אלף אף היא נקצעת בפסח ונדחת: **קודם שחיטה ואחר שחיטה**. דוקא שנינו צמסנתו ולא ואשמעינן דלפילו היה צבד בשעת חלות אס נמצא קודם שחיטת השני הוא נקצע ונדחה הואיל ונדחה להקריבו לפסח: **קודם חלות** שנינו. שעת חלות היא הקוצעתו בפסח אס נמצא קודם חלות קצעתיה חלות שהרי נראה וכי לא אקריבה דמיה אלף נמצא אחר חלות אפי' נמצא קודם שחיטה אין כאן קביעות ולא דחוי: **קודם שחיטה**. של שני: **קודם חלות**. ונתכפר צאחר ירעה: **אחר חלות**. ונתכפר צאחר: **יקרב** זה שלמים ואע"פ שצדעת שחיטת השני הרי הוא עומד בפנינו: **לא** שנו.

ואלא אחמץ. דאיסור חימוצו נוהג כל שצעה מכלל דלילה אחד דקתני מתני' בפסח מצרים אחמץ קאי וה"ל ואין חימוצו נוהג אלף לילה אחד ופסח דורות נוהג כל שצעה: **יוס** א'. משמע כל היום: **לא יאכל חמץ היום**. וסמך ליה היום אס יוצאים: **אלף**. הכי משמע ונאכל בחפזון צלילה אחד וה"ל דפסח דורות נמי לילה אחד ופסח מצרים חימוצו נוהג כל היום ופסח דורות כל שצעה: **מתני'** שמעתי. מרבותי: **שחמורס הפסח קריבה**. שלמים אחר הפסח: **וסמורס הפסח אינה קריבה**. ויש תמורת פסח שאינה קריבה היא עמנה שלמים אלף רועה עד שיסתאב צמוס ותמכר ויצא דמיה שלמים דמותר הפסח קרב שלמים: **ואין** לי לפרש. שכתתי על איזה שמעתי תקרב ועל איזה שמעתי תרעה: **הפסח**. שארז והפירש אחר תחמיו ונמצא הראשון קודם שחיטת השני דהיה עומד לפניו בשעת שחיטה והרי קצעתו שעת שחיטה צמס פסח וזו שלא הקריבו דחיה זידים לא יקרב עוד הוא עמנו שלמים דאין זה מותר הפסח אלף פסח [דחיו]: **וכן** סמורסו. אס המיר הוא זו בהמת מולין אחרי כן הרי הוא כמוהו אין קרב הוא עמנו שלמים אלף דמיו ואס לאחר שחיטת השני נמצא הרי לא קצעתו שעת שחיטה צמס פסח ולא נדחה זידים ויצא שלמים ויקרב הוא עמנו שלמים. וה"ל דמני למיתני רבי יהושע אומר פסח קרב ופסח אינו קרב וצמרל פריך לה: **גב' דאיכא סמורס הפסח דלא קריבה**. ולא אמרינן מתחלה שלמים היא ואפילו המיר קודם שחיטה לא קצעתה זמן השחיטה צמס פסח ואין דהא דחוי אלף אף היא נקצעת בפסח ונדחת: **קודם שחיטה ואחר שחיטה**. דוקא שנינו צמסנתו ולא ואשמעינן דלפילו היה צבד בשעת חלות אס נמצא קודם שחיטת השני הוא נקצע ונדחה הואיל ונדחה להקריבו לפסח: **קודם חלות** שנינו. שעת חלות היא הקוצעתו בפסח אס נמצא קודם חלות קצעתיה חלות שהרי נראה וכי לא אקריבה דמיה אלף נמצא אחר חלות אפי' נמצא קודם שחיטה אין כאן קביעות ולא דחוי: **קודם שחיטה**. של שני: **קודם חלות**. ונתכפר צאחר ירעה: **אחר חלות**. ונתכפר צאחר: **יקרב** זה שלמים ואע"פ שצדעת שחיטת השני הרי הוא עומד בפנינו: **לא** שנו.

(א) לעיל ד' כמ' ט) זכמים דף ט. (ב) ז' א) זכמים דף ט. מנחות דף פג: [למנון א.]. (ד) לפי הב"ח למנון דף ט. ז' כ' כ' אמר רבה וכן הוא בר"מ (א) כ"א א' למה ויצא שלמים, (א) ז' ז' פסח, (א) [כ"א], (א) [ז' ז' שפירשתי].

תורה אור השלם

1. ויאמר משה אל ידעם זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים פי בחוק ד' הוציא יי אתכם מזה ולא יאכל חמץ: שמות יג ג
2. היום אתם יצאים בחודש האביב: שמות יג ד
3. אם כשב הוא מקריב את קרבנו וקריב אתו לפני יי וקרא ג ז ו ואם עז קרבנו וקריבו לפני יי: ויקרא ג יב

הגהות הב"ח

(א) נמי אמר רבה לא שנו: (ב) שם למאי אתא לכדתיניא כשב:

מוסף רש"י

בנין לפסח מצרים. שאלו נכחו בו איסור חמץ אלף יום אחד (לעיל כח.). וסמך ליה היום אתם יוצאים. לא יאכל חמץ היום (שם). כשב לרבות את הפסח לאליה. גבי שלמים כתיב אס כשב הוא מקריב וגו' וקרא ימירא הוא דהא לעמלה נאמר ואס מן האלף קריבו כי ולמטה נאמר ואס מן העז קריבו ממילא ידעא דעד השתא איירי בכשב, הו ליה כשב קרא ימירא לרבות את הפסח לאליה. שמהא אליהיה כולה לגובה עס שאר האימורים כיון כשב שלמים כדכתיב וקריב מוצח השלמים חלבו האליה תמימה (תנחומי פג: כחתי"ג) שמהא קריבה עס אימורין כגוד הכליות ולמטה דכתיב לעומת העולה יקריבה מקום שהכליות יועלות (בבב"ם ט.) דמשום שמעטע שיהא שלם שיהא עמו האליה הולך הכתוב זה לרבותו. דלילו שלר אימורין נפקי מןן כבור שור או כבש כבש ואמרינן (ובמס' לו.) דמיו לא נאמר אלף דמס, חלבו לא נאמר אלף חלבם, למד על כבור ומעשר ופסח שטעונים ממן דמים ואימורין. אלף אליה אצטרין קרא אחרינא כשב לרבותו,

(א) יומא דף טו. תמורה דף כב. (ב) [לעיל 15:] מנחות דף פג. וזמית דף ט. (ג) תמורה דף כג. (ד) [לעיל 15:] תמורה דף טו. (ה) [בבבבות טו.]. (ו) [שקלים פ"ו מ"ו]. (ז) [בבבבות רועה אט כיוצא בו בבבבבות רועה אטל אט חטאת כ"ל ר"ש"א, (ט) [לעיל 15:] (י) וכן מנהו עוד בב"ד. ד"ה ל"א ופולין עד. ד"ה ויהא ונדה ל: ד"ה חילמא ויש מקום לעין בתוס' מ"ק ה' ד"ה לחמי' כ"מ נד: ס"ה לעין וע"ז: ד"ה והגמיל, (י) ר"ש"א, (ט) ר"ש"א.

תורה אור השלם

1. ואמרתם זבח פסח הוא לך אשר פסח על פתי בני ישראל במצרים בגופו את מצרים ואת פתניו הציל ויקד ידעם ויחננו: שמו"י כי כו.
2. אם בשב הוא מקריב את קרבנו ודקריב אתו לפני ד' ויהי ויקרא ג' ו ואם עז קרבנו ודקריבו לפני ד' ויהי ויקרא ג' יב

הגהות הב"ח

(א) ג"מ מונחא דרבה תיבנא:

מוסף רש"י

וראין אותה באילו היא עומדת בבית הקברות ורועה. כלומר כל מקום שהיא שם וזוין אותה כאלו היא עומדת ציבת הקברות, שאין כהן יכול לנכס אחריה ולחוטט, ורועה עד שחטטא (תמורה כב). ובתי"ד יומא טו. אטל לא מנחטא המנות היא, אלא שהיא קריבה, הלך רועה עד שיפול בה מוס ומימני ר"ש (שם). אין חטאת. שפירו' בעליה מנה אלא שנמצאת אהר שנתכפרו בעלים. באחרת, הא אט מנחטא קודם לכן, כי הא דשמיין עומדות ותכפר בבחט מנה, שיהי רועה (מנחות פ. ט"ו). אבידת לילה לאו שמייה אבידה. אט אצדה גלילה והפרס אחרת תחמיה, לאו שמה אצדה ופילו לרבי דאמר שפילו מנחטא קודם כפרה מנה, היא אינה מתה דהאיל וצילה לא מני לאקריבה והיא מנחטא ביום המחרת, לאו שמה אצדה, ורועה אט מתכפר בחביתה (תמורה כב).

מי שהיה פרק תשיעי פסחים

צו.

**עין משפט
נר מצוה**

א [מ"י פ"ד מהל' פסולי המוקדשין הל"ן]:
בב ב מ"י פ"ד מהל' ק"פ הלכה ו:
ג ג מ"י פ"ד מהל' פסולי המוקדשין הלכה ח:
לא ד שם הלכה ט:

רבינו חננאל

ואסיקא אלא לאו שנמצא קודם שחיטה והמיר מקודם שחיטה קא ממעט לה תנא דלא קריבה. (מיהא כלומר הנמצא) [מיהא שמינין דהנמצא] אחר שחיטת הפסח הוא דקריב שלמים וכן תמורתו. אבל הנמצא קודם שחיטה אינו קריב לא הוא ולא תמורתו תיובתא דרבה. אמר שמואל כל שבחטאת מנה בפסח קריב שלמים כל שבחטאת רועה בפסח נמי רועה, ואתקף עליה רב יוסף הרי חטאת שבחטה שנתה לרועיה אולא, דאמר ר"ל בתמורה פ"ד חטאת שעברה שנתה רואין כאלו עומדת בבית הקברות ורועה, ואלו פסח שעברה שנתה קריב שלמים, דתיבא בשב לרבות פסח לאליה, כשהוא אומר אם כשב לרבות פסח שעברה שנתה ושלמים הבאים וכו'. ושניין כי קאמר שמואל כל שבחטאת רועה בפסח נמי רועה באבודין ונמצאו, אבל בחיזין כגון שעברה שנתה ונחור לא אמר שמואל, ובאבודין מי משכחת להא דשמואל, והא אבודה בשעת הפרשת אחרת, דלרובן אפי' שנמצאת הראשונה לרועיה אולא. התיב בתמורה פ"ד המפריש חטאתו ואבה והפריש אחרת תחתיה ונמצאת הראשונה והרי שתייהן עומדות תמימות וכו'. ודייקינן מינה נמצאת אחר שנכפרו בעלים רועה, ואלו בפסח היכא דאבד ונמצא אחר (הפסח) [תצות] קודם שחיטה קריב שלמים, ושניין שמואל כרבא סבירה ליה (א) דאמר שבעתא דקמי הא שחיטה קבעה. והא מדאמר ר' יוחנן עלה אין לך פסח שקריב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה, מכלל דשחיטה קבעה. מכלל דשמואל סבר חצות פסח שאבד ונמצא קודם חצות רועה, ודחינן אבודה ונמצאת קודם חצות לאו אבודה היא, כדרבא דאמר בתמורה בתחלת פ"ד אמר רבא אבודת לילה לא שמה אבודה. איני והא אמרינן התם אי הכי רועה לר' היכי משכחת לה.

(א) גללה דג"י חמת' ה' לרבינו גמ"י וכו' גוסס שמי הלשונות דלמאן כן והלן עמוד ג' הכל גלשו"א ועי'.

יכול אף לפני הפסח כן. תמורת הפסח שנמצא לפני פסח (שני) תהא קריבה שלמים: **תלמוד לומר הוא.** פסח הוא הפסח כשר קרב ואין תמורתו קריבה. לאו תמורת ההוא דקרב קא ממעט אלא הכי קאמר יש תמורת פסח שאינה קריבה: **פשיטא.** ללא קרבה דהא

הוקצעה ונדחה בפסח ואע"ג דלעיל אמר מתני' הא קא משמע לן דליכא תמורת פסח ללא קרבה קרא מיהא לא אינטרין לאשמעינן הכי: ה"ג **אמר שמואל כל שבחטאת מנה כו' ור' יוחנן אמר אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה אטל קודם חטאות ממות הלכה למשה מסיני** (א) כונסן לכיפה והן ממות ולד חטאת ותמורת חטאת וחטאת שמתה בעליה וחטאת שנתכפרו בעליה על ידי האחרת שאצדה זאת ואחר כך נמצאת ושעברה שנתה. ונקט שמואל גבי פסח סימנא זיה ואמר כל שבחטאת ממה אי מיתרע הכי בפסח קרב שלמים וקא סלקא דעתך דלחובלו ממות דחטאת דאשתכחן גבי פסח קרב שלמים דהיינו תמורת פסח ופסח שמתו בעליו ושכיפרו בעליו ושעברה שנתו קריבין שלמים: **וכל שבחטאת רועה.** לקמן מפרש מני היא. ומיתה רועיה לאו קולא וחומרלא איכא בחטאת מאידך והאי דנקט גבי מיתה דחטאת בפסח קרב וגבי רעיה דחטאת בפסח רעיה לאו טעמא קא יידיז ציה דמשום דהכא ממה הכא קרב אלא סימנא בעלמא הוא: **ולנלא הוא.** דכל שבחטאת רועה בפסח רועה: דריש לקיש במס' תמורה דפרק וכל חטאת (דף כג). והתם מומיז לה ממתניין דהתם דקמי ושעברה שנתה כו' ומתוך לה דהכי קמי שעברה שנתה ואצדה (א) או אצדה] ונמצאת בעלת מוס: **לאילו עומדים ציבת הקברות.** כל מקום שהיא כהן נכנס שם לשחטתה ורועה עד שחטטא ותימכר ופילו דמיה נדבה לשופרות שכתוב עליהן נדבה ומקיימים בה את המנחה. זה מדרשו של יהודיע הכהן במסכת תמורה (דף כג: (ג) שכל מותר חטאת ואשם לקין המנחה חוץ מחטאות ממות שהן הלכה למשה מסיני: **כשב לרבו' כו'.** קמי מיתה פסח שעברה

יכול אף לפני הפסח כן תלמוד לומר **י** הוא קרב ואין תמורת הפסח קריבה היכי דמי אילימא שנמצא קודם שחיטה והמיר בו קודם שחיטה פשיטא למה לי קרא אלא לאו שנמצא קודם שחיטה והמיר בו אחר שחיטה תיובתא (ב) דרבא תיובתא אמר שמואל כל שבחטאת מנה בפסח קרב שלמים וכל שבחטאת רועה בפסח נמי רועה ורבי יוחנן אמר אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה אבל קודם שחיטה לא מתקף לה רב יוסף וכללא הוא והרי חטאת שעברה שנתה דלרעיה אולא (ב) דא"ר שמעון בן לקיש חטאת שעברה שנתה רואין אותה כאלו היא עומדת בבית הקברות ורועה ואילו בפסח כי האי גוונא קרב שלמים (ב) דתניא **כשב לרבות את הפסח לאליה כשהוא אומר אם כשב לרבות את הפסח שעברה שנתה ושלמים הבאין מחמת פסח לכל מצות שלמים שטעונוים סמיכה ונסכים ותנופת הוזה ושוק כשהוא אומר (ג) אם עז הפסח הענין לימוד על העז שאין טעון אליה א"ל כי קאמר שמואל באבודין בדחויין לא אמר ואבוד מי משכחת לה והרי אבודה בשעת הפרשה לרבנן דלרעיה אולא (ג) דתנן הפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ונמצאת הראשונה והרי שתייהן עומדות אחת מהן תקרב ושניה תמות דברי רבי וחכמים אומרים (ג) אין חטאת מנה אלא שנמצאת לאחר שנתכפרו בעלים הא קודם שנתכפרו בעלים רועה ואילו בפסח היכא דאבד ונמצא אחר חצות קודם שחיטה קרב שלמים שמואל כר' סבירא ליה דאמר אבודה למיתה אולא והא כל אבודה לרבי מנה ואילו בפסח היכא דאבד קודם חצות ונמצא קודם חצות רועה קודם חצות לאו אבוד הוא כדרבא (ד) דאמר רבא יאבידת לילה לאו שמה אבידה אלא רועה לרבי היכי משכחת לה כדברי**

אילימא שנמצא קודם שחיטה והמיר בו קודם שחיטה פשיטא למה לי קרא. ואע"ג דקמי ליה צמתי לאשמעינן דליכא תמורה ללא קרבה מ"מ לא אינטרין להכי: **פשיטא.** השתא לא שייך לשנויי דקרא אסמכתא בעלמא דשני לעיל דאם כן קרא למאי אתא: **אלא** לאו שנמצא קודם שחיטה. מיתה לנישנא קמא מאי מקשה אציי לרבה מהן צרייתא והלא סיפא מסייעתא לו צהדיא כדמסיק השתא וזהו מיתה לומר שלא ידע אציי סיפא דצרייתא דמקמי מיתה (ג): **אמר שמואל** כל שבחטאת מנה בו. שמואל כרבי יירא סבר דאמר חלות קבע מדא"ר יוחנן אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה והכי (ג) דייקן לקמן:

ובללא הוא והרי בו. מיתה דפרין אסיפא דמילתיה דכל שבחטאת רועה וארישא נמי איכא למיפך דהא תמורת חטאת (א) [אין] שמתו בעליה ללמיתה אזל ואלו בפסח אמרי' צמתי' דתמורת הפסח רועה אט המיר קודם חלות דקבעיה חלות וכן ממו בעליו אמר לקמן דאי מת קודם חלות דקבעיה חלות: **רואין אותה כאלו היא בבית הקברות.** נקט הכי משום דדמיית ציבת הקברות לאו דמיה היא וכמו כן עברה שנתה לא חשיב דחוי כמו ממו או נתכפרו בעליה:

ורועה. פירש רש"י ופילו דמיה לקין המנחה ממדרשו של יהודיע ואין נראה לרבי"א דלא נאמר מדרש יהודיע אלא בהפריש מעות לחטאתו או לאשמו ונשמיר מהם או אצדה והפריש אחרים ואמר כך נמצאו דמו גשמייר יפלו לנדבה אטל כזי האי גוונא שלא נתכפרו עדיין בעלים אמרינן תימכר ויציא אחרת דמיה והיציא ר"י ראייה לדבריו דתנן דפרק וכל חטאת (תמורה דף כא: ושאצדה אט משכיפרו כו' ואט עד שלא כפרו בעליה תרעה עד שחטטא ותמכר ויציא אחרת דמיה והשתא בדחוייה גמורה כמו אצדה דמורי ריש לקיש לאחר כפרה דממה קמי עד שלא כיפרו יציא דמיה אחרת בעברה שנתה דלאו דחוי גמור הוא דאף לאחר שכיפרו בעליה אינה ממה לא כל שכן שאט נסתאפה קודם כפרה דיציא אחרת דמיה: **קודם חצות לאו אבוד הוא.** פירוש וצבי האי גוונא לא איירי שמואל דהא שניין כי קאמר שמואל בצבדין קאמר: **אלא** רועה לרבי היכי משכחת לה. דליכא ליימיר כגון שנאצדה גלילה דאצידת לילה לאו שמה אצידה ושמואל בצבדין איירי כדפרישית:

כדרכי
שאט נסתאפה קודם כפרה דיציא אחרת דמיה: **קודם חצות לאו אבוד הוא.** פירוש וצבי האי גוונא לא איירי שמואל דהא שניין כי קאמר שמואל בצבדין קאמר: **אלא** רועה לרבי היכי משכחת לה. דליכא ליימיר כגון שנאצדה גלילה דאצידת לילה לאו שמה אצידה ושמואל בצבדין איירי כדפרישית:

שנתו קרב: ה"ג כי קאמר שמואל בצבדין בדחויין לא אמר ונאבדוין מי משכחת לה כו'. כי אמר שמואל כל שבחטאת ממה לאו אכולהו קאי אלא אכיפרו בעליה לחודא שהיא על ידי אצידו ואמתו בעליה לא קאי ללא משכחת ציה רועה אלא אכיפרו בעליה לחוד קא משכחת ליה לרועה כדלקמן וגבי פסח נמי אכיפרו בעליו קאי וכללא הוא דכל פסח שכיפרו בעליו (א) באחר רועה אט כיוצא בו בחטאת רועה וקרב שלמים אט כיוצא בו בחטאת ממה אטל אט חטאת דחוייה כגון עברה שנתה שעומדת בפנינו והרי היא דחוייה מהקריב לא אמר: **והרי אצודה בשעת הפרשה** חטאת שאצדה עד שהפריש אחרת תחתיה ונמצאת קודם הקרבת השניה לרבנן דפליגי עליה דרבי במס' תמורה (דף כג): ואמר לרעיה אזל דתנן המפריש חטאת כו': **אין חטאת מנה.** משום כיפרו בעליה אלא האצודה בשעת כפרה ונמצאת קודם כפרה כיון דאמרי רבנן לא ממה היא לה מותר חטאת רועה ודמיה לשופרות: **ואילו בפסח.** כי האי גוונא אצד בשעת הפרשה ונמצא קודם שחיטה אחר חלות: **קרב שלמים.** כר' יירא דאמר [15:] קודם חלות ואחר חלות שנינו. אלמא פסח שהיה לפנינו בשעת כפרה ונמצא שיהא אצד בחלות קרב שלמים: **שמואל כר' סבירא ליה.** ורועה בחטאת דקאמר שמואל לקמיה [ע"ז] מפרש. והוא הדין דמני לתרווי שמואל כרבה סבירא ליה דאמרי' קודם שחיטה שנינו ובפסח נמי אצוד בשעת הפרשה רועה ולקמן [ע"ז] מפרש כל שבחטאת רועה הכי: **נמצא קודם חלות.** אפי' לר' יירא רועה דקבעיה חלות: **קודם חלות.** שהיא שעה שאינה ראויה לו להקריבה: **לאו אצוד הוא.** ואפי' הפריש אחר תחמיו קודם שנמצא לאו (מיתה) אצוד חשיב ליה: **דאמר רבא.** גבי חטאת אצידת לילה והפריש אחרת תחתיה גלילה ונמצאת (תחתיה) לאור הבוקר אפי' לר' לאו למיתה אזל אלא לרעיה הואיל וצילה לאו שעת הקרבה היא: **אלא רועה לרבי.** בצבדין היכי משכחת לה דמיקום כל שבחטאת רועה דשמואל: **לאחרית**

לב א מ"י פ"ד מהל' פסולי הטהרה
הלכה ה:
לב ב מ"י פ"ד מהל' ק"פ
הלכה ד:

מוסף רש"י

הפריש שתי הטאות
לאחריות. שם תאבד
האחת יתכפר חננתה,
האחרת רבי מודה דיתכפר
באחת מהם והשנייה תרעה,
דלן חטאת שנחפרו
באחת מהם אלא ע"י
דחמו, שאזכה ודחמו,
אלא בהן ללא נדחו
מעולם לא, דהכי הו'
הלכה למשה מסיני, דכל
דן חטאות המתות הלכה
למשה מסיני במת' תמורה
(מנחות פ. מכת"י).

כדרכי אושעיא דאמר הפריש שתי הטאות לאחריית כו'. מה שפרש"י דהוה מני לאקשווי והא לא אבד הוא אלא לאקשו' קושיא אחריית לא נהירא דלן זה סוגיית הגמרא דאמאי דפרין שמואל רועה באבדה היכי משכחת לה לא משני מידי במאי דקאמר כד' אושעיא ונראה לר"י דרבי אושעיא דקאמר השנייה תרעה ככל ענין קאמר ואפי' אבדה אחר כך דלא דמיא לשאר אבדות דמתין לרבי דשאר אבדות תחלת הפרשתן להקרבנה וכשאבדו נדחו מהקרבנה ודין הוא שימותו אבל מפרש"י ד' חטאות לאחריית דתחלת הפרשתן לדחו כמו שרועה בלא אבדה הכי נמי באבדה אי נמי איכא למימר דאפילו לא אבדה חשיב כאבדה הואיל וכשמפרישה לא חזיא להקרבנה חשיב לה אבדה ולא דמיא לאבדות לילה דהתם לא נדחת בשעה הראוי' להקרבנה והו' כאלו כל שעה ראוי' להקרבנה אלא הכא איכא חזק ודאי דלא קרבנה.

הפריש שתי הטאות לאחריית. קשה לרבי"א היכי דמי אי דאמר הרי זו טהאת וחזר ואמר הרי זו טהאת אין קדושה חל על השנייה דלן אדם מביא שתי טהאות על טהא אחד ואי דאמר הרי אלו בטהות טהאות דאמר רבה בני שהו'איהו (עירובין ד' ג.) כל שאינו בזה אחר זה אפי' צבת אחת אינו ואפי' אחת מהן לא קדשה וע"כ אית לן למימר כגון שאמר אחת מהן תהא טהאת והאחרת לאחריות וקשה לן בשלא נאבדה החטאת אחת אמאי שני' תרע' והא לא הוקדשה אלא לאחריות החטאת דהיינו אס תאבד אלא אס לא נאבדה לא נתקדשה ונראה לר"י דרועה: **אלא שמואל בר' שמעון סביר' ליה.** פרש"י דאי כרבי מאי סימנא דנקיט שמואל הלא אף הרועה בחטאת בפסח קריבה שלמים ולא נהירא לר"י דמאי קאמר הא באבדה לא משכחת לרבי דרועה דבהפריש שתי טהאות לאחריית פירש רש"י גופיה דלאו אבד הוא ומיכו לפירוש ר"י דפירש דר' אושעיא מייירי אפי' באבדה אמי שפיר ונראה לר"י דכר' שמעון נמי לא מתוקם אלא באבדות דאס לא כן מיקשי דנאבד קודם חלות ונמצא קודם חלות בפסח רועה ואבדות לילה דלאו אבדה (היא) בפסח קודם חלות מתה לרבי שמעון ואע"ג דלרבי שמעון אית ליה לקמן (ד' טז.) בעלי חיים אינן נדחין וסבירא ליה בפסח [דמית] אחר חלות קרב שלמים אע"פ שנדחה שמואל לא קסבר לה בזה כר' שמעון ורש"י"ס מפרש דהא דשנינו כי קאמר שמואל באבדות דחויין לא אמר שניא דחיקא הוא והשתא דמשני סבר לה כרבי שמעון מתוך מילתיה דשמואל כמשמעות הראשון דמייירי זין באבדות זין דחויין והשתא לא מני שמואל סבר כרבי דאס כן קשיא חטאת שעברה שנתה והפריש שתי טהאות לאחריית דלרבי לאו למיתה אולי ובפסח קריבה שלמים הלכך מוקי לה כרבי שמעון דאמר בכל חמש חטאות דלמיתה אולי בכל ענין ואילו בפסח קרבי שלמים ואע"ג דנאבד קודם חלות בפסח רועה לשמואל דהא קמני לה בהדיא במתני' מיהו חד זד באבד קרב שלמים כגון נמצא אחר חלות וה"ק בכל ענין שזכרנו מתה איכא זד דבפסח קרב שלמים וקא משמע לן לאפוקי מדרכי יוחנן דבע"א לא הוה קמשמע לן מידי דבענייני אחרים מיתנו או במשנה או בצרייתא דקרב שלמים ואין ר"י יודע מנא ליה לגמרא דלר' שמעון חמש חטאות מתות בכל ענין ויש לדקדק מדקמני בפרק שני דתמורה (ד' טו.) רבי שמעון אומר חמש חטאות מתות וכל חטאת תמורת חטאת כו' ולא מפליג כדמפליג בריש וכל חטאת (תמורה ד' טז.) במתני' באבדה זין כיפרו הבעלים ללא **המפריש נקבה לפסחו בו' ויביא בדמיה שלמים.** אומר ר"ת דהא דקמני ויביא בדמיה שלמים היינו בשנשתיירי אחר הפסח כמו כולה צבא דלעיל אלא קודם הפסח יביא בדמיה פסח וכן מחלק בהדיא בצרייתא בתמורה באלו קדשים (ד' טו.):

כדרכי אושעיא דא"ר אושעיא א' הפריש שתי הטאות לאחריית מתכפר באחת מהן ושניה תרעה והא אילו בפסח כי האי גוונא קרב שלמים אלא שמואל בר' שמעון סבירא ליה דאמר חמש הטאות מתות והא רועה לרבי שמעון לית ליה כלל שמואל נמי דהא קאמר כל שבחטאת מתה בפסח קרב שלמים ומאי קמ"ל לאפוקי מדר' יוחנן דאמר אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה אבל קודם שחיטה לא אלמא שחיטה קבע קמ"ל חצות קבע לישנא אחרינא ואילו בפסח היבא אבל קודם שחיטה לא אלמא שחיטה קבע קמ"ל חצות קבע ונמצא אחר חצות קודם שחיטה יקרב שלמים שמואל ברבא ס"ל דאמר שחיטה קבע והא מדקאמר רבי יוחנן עלה אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה אבל קודם שחיטה לא אלמא שחיטה קבע מכלל דשמואל סבר חצות קבע אלא שמואל כרבי סבירא ליה דאמר אבודה למיתה אולא והא כל אבודין לר' מתין ואילו בפסח היבא דאבד קודם חצות ונמצא קודם חצות רועה קסבר קודם חצות לאו אבוד הוא וקסבר חצות קבע: **מתני' א' המפריש נקבה לפסחו או זכר בן שתי שנים ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה** (שלמים המפריש

לאחריית. שם תאבד האחת יביא חצירמה. והכא איכא לאקשווי הא לאו אבדה היא אלא דקא מותיב ליה קושיא אחריית: **ה"ג והא אלו בפסח כי האי גוונא קרב שלמים.** דהיינו מותר הפסח גמור שהרי לכך הופרש ואין כאן דחוי: **אלא.** לא מיבעי רועה בחטאת היבא משכחת לה דשמואל כר"ש ק"ל דאמר במסכת תמורה חמש חטאות מתות הנוכרות למיתה מתות הן בכל עניינין שאמה מוצא וחטא' שכיפרו בעליה מתה בכל שהיא זין שנמצאת קודם כפרה זין שנמצאת לאחר כפרה זין שהפרישה לאחריית מתה הנומרת: **והא רועה לר' שמעון ליה ליה.** ומאי היא דקאמר שמואל כל שבחטאת רועה: **שמואל נמי דהא קאמר כל שבחטאת מסה.** דהיינו כיפרו בעליה מ"מ בפסח קרב שלמים ותו לא אמר מידי ועל כרחין כיון דכל אבדות בפסח קריבין שלמים ושמואל חדא קאמר מוקמי' לה כר"ש דאי כר' או כרבנן דאית להו רועה בחטאת מאי סימנא קא נקיט שמואל למימר חדא כל שבחטאת מתה בפסח קרב שלמים הלא אף הרועה בחטאת קריבה שלמים בפסח אלא השתא דס"ל כר"ש הו' סימן שלם דלן לך אבד בחטאת שאינו מת ואין לך אבד בפסח שאינו קרב: **ומאי קא משמע לן.** שמואל כיון דכל אבדות בחטאת מתין ואמת שמואל למימר כל אבדות בפסח קריבין שלמים מתנייתין היא הפסח שנמצא אחר שחיטה ומתריבין לה לעיל אחר זמן שחיטה יקרב אלמא קסבר האבד בחטאת יקרב: **לאפוקי מדרכי יוחנן.** דלפיג עליה ואמר אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה: **אבל נמצא** היה בחטאת רועה דשחיטה השנייה קבעה ליה לקמא דחוי: **קא משמע לן.** שמואל דאמר כל שבחטאת מתה וכו' אבדה חטאת שחיטה, אלמא שחיטה קבעה, מכלל דשמואל סבר חצות קבע. זו דקדוקה של שמועה זו וענינה כולן פשוטין.

א) יומא דף סה. תמורה דף כה. (ע"ש בד. מנחות פ.)
ב) תמורה דף טו. (הריות ו.)
ג) נמצאת שנחטאות לית' מיבט לשלמים ועי' תרי"ט ועד דגס תוס' תמורה טו. ד"ה תד העמיקו הגירסא ויביא בדמיו שלמים וכן מנחות פג: ד"ה תד, ד) [לעיל לו].

רבינו חננאל

ואמרין כר' אושעיא דאמר בתמורה פ"ד המפריש שתי הטאות לאחריית ונתכפר באחת מהן שניה רועה. ואילו בפסח כי האי גונא קרב שלמים. ורחינן שמואל כר' שמעון סבירא ליה, דאמר הא נמי כיון שנחפרו הבעלים מהה, דחייא ר' שמעון אומר אף שכפרו בעליו (ושעברו) וישעברו) שנתן יהו מתות, ותנו נמי ר' שמעון אומר חמש חטאות מתות. אי הכי הא דחיי שמואל כל שבחטאת רועה בפסח נמי רועה הא ר' שמעון לית ליה רועה כלל. אלא לעולם שמואל כר' סבירא ליה ובאבודין אמר, אבל ברחיין לא אמר, ופסח שאבד ונמצא קודם חצות לאו אבוד הוא, כדבא דאמר אבודת לילה לא שמה אבודה אלא רועה לרבי היכי משכחת לה. ושנינן אלא לשמואל לא אמרין כל שבחטאת רועה בפסח נמי רועה אלא חזקא קאמר קרב שלמים. ומאי אתא לאשמעין לאפוקי מדר' יוחנן דאמר אין לך פסח שקרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה, אלמא שחיטה קבעה, מכלל דשמואל סבר חצות קבע. זו דקדוקה של שמועה זו וענינה כולן פשוטין.

מתני' המפריש נקבה לפסחו כו'.

קודם שחיטה. ואע"ג דאבד קבעה ליה לקמא דחוי: **קא משמע לן.** שמואל דאמר כל שבחטאת מתה וכו' אבדה חטאת שחיטה, אלמא שחיטה קבעה, מכלל דשמואל סבר חצות קבע. זו דקדוקה של שמועה זו וענינה כולן פשוטין.

ויביא בדמיה שלמים. אומר ר"ת דהא דקמני ויביא בדמיה שלמים היינו בשנשתיירי אחר הפסח כמו כולה צבא דלעיל אלא קודם הפסח יביא בדמיה פסח וכן מחלק בהדיא בצרייתא בתמורה באלו קדשים (ד' טו.):

ויביא בדמיה שלמים. אומר ר"ת דהא דקמני ויביא בדמיה שלמים היינו בשנשתיירי אחר הפסח כמו כולה צבא דלעיל אלא קודם הפסח יביא בדמיה פסח וכן מחלק בהדיא בצרייתא בתמורה באלו קדשים (ד' טו.):

ויביא בדמיה שלמים. אומר ר"ת דהא דקמני ויביא בדמיה שלמים היינו בשנשתיירי אחר הפסח כמו כולה צבא דלעיל אלא קודם הפסח יביא בדמיה פסח וכן מחלק בהדיא בצרייתא בתמורה באלו קדשים (ד' טו.):

א) יומא דף סה. תמורה דף כה. (ע"ש בד. מנחות פ.)
ב) תמורה דף טו. (הריות ו.)
ג) נמצאת שנחטאות לית' מיבט לשלמים ועי' תרי"ט ועד דגס תוס' תמורה טו. ד"ה תד העמיקו הגירסא ויביא בדמיו שלמים וכן מנחות פג: ד"ה תד, ד) [לעיל לו].

(א) יומא סד. סד: קדושין
1: וזכום יב. כריתות כו.
דף כח. תמורה כו: [זכום]
טג. א. (תוספתא פ"ט
ה"א.) א. [שבת קיד. כ"ה
יט. כ: סנהדרין לו. א.]
(ד) [ג'יל רנה ע"י שבת עב:
מ"ש טס. א.] (ה) לעיל עב:
(ו) ג"י ופרש"י (ו) י"א
לשלימים וע"י במהרש"א,
(ח) [ג'יעון כח. א.] (ט) [מ"ק
טו. א.]

הגהות מוה"ב
רנשבורג

[א] תו"ה ש"מ מנה
דחוי מעיקרו כי וי"ל
דשמי מחוסר זמן דלא
אתחוי מעולם וכי. כ"ב
ע"י יומא קד ע"א בתוס'
ד"ה התם וכי' ובתוספות
ישנים שם גד"י מה דמי
וכי' ונדר"ה דילף תרו"ק:

מוסף רש"י

בעלי חיים נדחין.
ואע"ג דלדך ימחו אדמו
לעולם משום דחוי קמאי
(תמורה ב.) אלא נדחו
ידמו לעולם, ואיכא גמ' דחוי
(יומא קד.) אין דחוי
אלא בשחטין אכל צבלי
חיים שנדמו חסריס ונדחין
(דשו"י טו.) אין בעלי
חיים נדחין. ואין דחוי
אלא צדס או צבנלים כגון
שעיר של שם ששחטו
וקודם ויקרא דמו מת
התשלה יספ הדס, אכל
כל זמן שהקרבן חי
אינו נפסק משום דחוי
(לעיל עב.)

מוסף תוספות

א. שאם היה ראוי
לקדושת הגוף לא היה
דחוי מעיקרו. תוס' הרא"ש
קדושין ז: ד"ה ש"מ.
ב. למה לי למיטר הני
הרות. תוס' קדושין טס
ד"ה ש"מ. ג. כל זמן שאין
בו מראית דם. תוס'
הרא"ש טס.

מי שהיה פרק תשיעי פסחים

צח.

עין משפט
נר מצוה

לד א ב ג מ"י פ"ד מהל'
ק"פ הל' ה:
ד [מ"י פ"א מהל' חגיגה
הל' ח ין:
ה [מ"י פט"ו מהל' מעשה
הקדשות הל' ד פ"ג מהל'
פסולי המוקדשין הל' גנ]:
לד ו מ"י פ"ד מהל' ק"פ
הל' ח:

רבינו חננאל

ש"מ מרקתני ירעה עד
שיטתאב וימכר ויפלו דמיו
לנרבה, כיון שאין קרבים
שלמים ש"מ בעלי חיים
נדחין. ודחוי מעיקרא כי
היא נקבה או זכר בן שתי
שנים שאין ראוי מעיקרא
לשם פסח. לא חימא כיון
שאין (שלמים) לשם
פסח. מעיקרא כי
אקדשינוהו לשלמים
אקדשינוהו אלא נדחו.
ומלא קתנ רביא בדמיו
שלמים אלא יפלו דמיו
לנרבה ש"מ דיש דחוי
בדמים. המפריש פסחו
ומת וכו', ת"ד המפריש
פסחו ומת, בנו ממונה עמו
[יביאנו לשם פסח אין בנו
ממונה עמו] יביאנו לשם
שלמים לשישה עשר.
ואוקמא רבא בשמת קודם
חצות וחלי עליה אנינות
דאורייתא והוא נדחה
לפסח שני. והא דתנא אונן
טובל ואוכל פסחו לערב,
באנינות דרבנן, אבל
באנינות דאורייתא לא. רב
שביחא אמר כגון שהיה
אביו גוסס בחצות ומת
אחר חצות, בנו ממונה עמו
יביאנו לשם פסח, והא לא
חל עליה אנינות, אין בנו
ממונה עמו יביאנו לשם
שלמים. דכיון דבחצות
גוסס היה לא הוה חוי
למכבר פסח ולא קבעתיה
חצות. רב אשי אמר לעולם
דמת אחר חצות ולא חל
עליה אנינות. דהא משעת
הפסח כיום טוב חשוב
שואמרים בו הלל. לפיכך
לא חל עליה אנינות, אין
בנו ממונה עמו יביאנו
לשם שלמים. מאי אמרת
הוא דאמר בעלי חיים אינן
נדחין ומשום הכי מקריב
לה שלמים. רבינא אמר
כגון שהפרישו אחי חצות
ומתו בעלים אחר חצות
וקסבר לא קבעה.

מתני'

הפסח שנתערב
בביתא ריעו עד שיסתאבו
וימכרו ויביא בדמי היפה
שבהן ממין זה כו' עד
שנתערב בבכורות. רבי
שמעון אומר אם חבורת
כהנים יאכלו.

המפריש פסחו ומת. לקמייה מפרש אימת מית: לא יביאנו בנו אחריו לשם פסח. דהוה ליה פסח שמתו בעליו ואין כאן מנויין: גמ' שמע מינה צעלי חיים נדחין. בהמה שנדחתה בחיים דחויא גמור שאף לכשנראית למה שהיתה ראויה אינה תרעה ולא קרבה שלמים היא גופה שזו היא ראייתה כמתחלה שכל מותר פסח קרב שלמים ודלא כר"ש דלמר צעלי חיים אין נדחין צפ' שני שעירי (יומא דף סג:) דגמרי' מבעל מוס שנדחה ולכשעבר מומו נראה ומרישא נמי שמעינן לה אלא מהוס דמיהא שמעינן תלת נקט לה הכא: ושמע מינה דחוי מעיקרא הוה דחוי. דהא נקבה או זכר בן שתי שנים מתחלתו לא נראה למה שהוקדש וקאמר ירעה ולא יקרב שלמים הוא עצמו ואיכא למאן דלמר במסכת סוכה (דף ג:) דאין דחוי אלא הנראה ונדחה: ושמע מינה יש דחוי צדמים. כדפרישית.

המפריש פסחו ומת לא יביאנו בנו אחריו לשם פסח אלא לשם שלמים: גמ' אמר רב הונא בריה דרב יהושע שמע מינה תלת פסחים בעלי חיים נדחין וש"מ דחוי מעיקרא הוה דחוי ושמע מינה יש דחוי בדמים: המפריש פסחו וכו': ת"ר ה"ב המפריש את פסחו ומת אם בנו ממונה עמו יביאנו לשם פסח אין בנו ממונה עמו יביאנו לשם שלמים לשישה עשר ל"ו אין לט"ו לא קא סבר דנדריס ונדבות אין קריבין ב"ט דמית האב אימת אילמא דמית קודם חצות בנו ממונה עמו יביאנו לשם פסח הא חלה אנינות עילויה מעיקרא אלא דמית אחר חצות אין בנו ממונה עמו יביאנו לשם שלמים הא קבעתיה חצות אמר (רבא) לעולם דמית קודם חצות ומאי יביאנו לשם פסח לשם פסח שני אבוי אמר לצדדין קתני מת אחר חצות בנו ממונה עמו יביאנו לשם פסח מת קודם חצות אין בנו ממונה עמו יביאנו לשם שלמים רב שרביא אמר לעולם דמית לאחר חצות וכוונן שהיה אביו גוסס בחצות ור"ש היא דאמר ה"ה אין בעלי חיים נדחין רבינא אמר כגון שהפרישו אחר חצות ומתו בעלים אחר חצות וקא סבר חצות קבע: מתני' הפסח שנתערב בבכורים כולן ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן ממין זה ובדמי היפה שבהן ממין זה [ויפסיד] המותר מביתו נתערב בבכורות ר"ש אומר אם חבורת כהנים יאכלו: גמ' והא

שמע מינה דחוי מעיקרו הוה דחוי. תימנה לר"י דצפרק לולב הגזול (סוכה דף לג:) מסיק גבי לולב דחוי מעיקרו לא הוה דחוי ויש לחלק בין דחוי מעיקרו דגבי מצות דחוי מעיקרו להקדבה ועוד דשמי התם דמעיקרא אפשר למעוטי בתקנתא ולא דחוי גמור הוה וא"ת מאי קמ"ל ר' יוחנן צפ"ק דקדושין (דף ז:) גבי בהמה של שני שותפים דכל הנהו תלת מיילי דמדקדק ממילתיה שמעינן ממתני' דהכא וי"ל דאכתי אשמעינן דעושה תמורה ותמורתה כיוצא בה אע"ג דאינה קריבה כלל והא דלא קאמר התם וש"מ דעושה תמורה כיוצא בה לא חשיב אלא מיילי דלחיה ור"ת וילף ממחוסר זמן דחוי מעיקרא הוה ולא הוה דחוי ויש לומר דשמי מחוסר זמן דלא איתחוי מעולם אלא לשם קרבן וחזן קצוה להיות ראו ליום השמיני הלכך לא שייך למילף מיניה בעלמא: ושמע מינה יש דחוי בדמים. פנ"ש צמשובמו דלפילו

דבר שלא קדש מתחלה קדושת הגוף אלא לקדושת דמים דחוי הוא מלקרב לצדק דלא תימא אין דחוי אלא דבצר הקדוש קדושת הגוף ונדחה מהקדבה אכל קדושת דמים לא אלימא למידיחי ותימנה לר"י הא כל דחוי מעיקרו הוה דחוי צדמים^א ואס כן כיון דאמר דחוי מעיקרו הוה דחוי שמעינן נמי דיש דחוי צדמים^ב ואור"י דמשכחת ליה דחוי מעיקרו בקדוש קדושת הגוף כגון ששחט וקיבל הדם כצלי שיש בו מים דלראשון ראשון דחוי הוא^ג הלכך אפילו לצדק רבה הדם ויש בו מראית דם הוה דחוי ולהכי איצטריך תו לאשמעינן דלפני צדמים יש דחוי וצפ"ק דקדושין (דף ז:) מפורש כל הלוך: הא חייל עזיה אנינות. אף על גב דקרינא ציה לפי אכלו צלילה מכל מקום אינו יכול לשלח צלמים דחוי מעיקרו (זכום דף טז:)

קרבנותיו כדאמרינן (זכום דף טז:)

קרבנותיו כדאמרינן (זכום דף טז:)